

DODATAK IV: KLINIČKI ZNAKOVI BOLESTI PLAVOG JEZIKA

Klinički znakovi BPJ u ovaca

Klinički znakovi BPJ najčešći su i najizraženiji u ovaca, a bolest se može pojaviti u akutnom, subakutnom i inaparentnom obliku ovisno o virulenciji soja virusa, pasminskoj osjetljivosti i stresu. U tipičnom obliku bolesti prvo se pojavljuje povišena temperatura, 41 do 42 °C, koja prosječno traje od 6 do 7 dana, a može trajati i od 2 do 11 dana. Često se pojavi umjereno povišena temperatura koja je jedini znak inaparentnog oblika bolesti. U akutnom obliku bolesti ubrzano disanje se pojavi istodobno s temperaturom ili čak dan ranije. Drugi ili treći dan bolesti uočava se hiperemija sluznica usne šupljine i nosa uz pojačano slinjenje te serozni iscjedak iz nosa i očiju koji postaje mukopurulentan ili ima primjesa krvi. Iscjedak se naknadno osuši i pretvara u kraste. Također se primjećuju ekscorijacije sluznice usne šupljine, a nakon toga edem jezika, usana, lica, vjeđa i uški. U rijetkim slučajevima bolesti jezik može toliko nateći da ne može stati u usnu šupljinu te poprimi plavu boju po čemu je BPJ i dobila ime. Često nastaje edem u potkožju međuviličnog prostora i vrata koji se može protegnuti do pazuha. Sluznica usne šupljine poprimi plavkastu nijansu zbog hiperemije. Slijede petehijalna krvarenja, erozije i ulceracije te krv u slini. Hiperemija kože može se pojaviti na gubici, uškama, preponama, ali i na čitavoj površini kože. Nakon pet do osam dana od pojave bolesti uočavaju se nekrotične promjene na sluznici usne šupljine uz pad temperature i posljedični smrdljivi zadah iz ustiju, a zbog bolnosti ovce ne uzimaju hranu. Katkad se pojavi hemoragični proljev što je loš prognostički znak. Pri kraju bolesti ili, rjeđe, na vrhuncu febrilne faze vidi se upala papaka s vidljivim zacrvenjelim krunskim rubom. Papci su bolni i topli te ovce šepaju, pretežno leže ili pokušavaju hodati na koljenima. U nekih ovaca uočava se tortikolis. Životinje su nemoćne, mršave, koža im je hiperemična, a vuna otpada u pramenovima. Bolest traje 3 do 4 tjedna. U blagim slučajevima prognoza je povoljna, a pomor se može kretati od 2 do 30%. Životinje ugibaju šestog dana od pojave kliničkih znakova, ali ponekad se događa da ovce nakon oporavka uginu tri tjedna nakon pojave bolesti. Najčešći uzrok smrti je aspiracijska pneumonija. Kod subakutnog oblika BPJ bilježi se jaka mršavost, produžena slabost, ponekad tortikolis i produljeno razdoblje rekonvalescencije.

Klinički znakovi BPJ u goveda

U goveda nastaje inaparentna infekcija bez vidljivih kliničkih znakova, a u rijetkim slučajevima pojave se i klinički simptomi. Međutim, tijekom epidemije BPJ uzrokovane serotipom BTV-8, u zapadnoj i sjevernoj Europi pojavili su se znakovi potištenosti, povišene temperature, konjuktivitisa, krvarenja i erozije nosne i usne sluznice te nosni iscjedak koji tijekom vremena postaje mukopurulentan. Uočena je hiperemija kože s vidljivim zacrvenjelim krunskim rubom papka i posljedičnim laminitisom. Bolest najčešće prati izraziti pad mliječnosti bez drugih vidljivih simptoma. Također, u goveda se može pojaviti hiperemija, pucanje kože i stvaranje krasta na sisama. Osim toga bolest može pratiti pad mliječnosti, a može se razviti i eksudativni dermatitis i alopecije.

Klinički znakovi BPJ u koza

U koza je karakteristična inaparentna infekcija slična onoj u goveda. Klinički znakovi primijećeni u koza su: povišena temperatura, otečenje usana, hiperemija usne sluznice i slinjenje. Uočeni su i slabost, pobačaji, abnormalnosti u plodova, keratokonjuktivitis, pneumonija i natečeni zglobovi.